ДЕКАНУ
И ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛЕТА У БЕОГРАДУ

Декан Учитељског факултета у Београду именовао нас је у комисију за припрему извештаја о избору ванредног професора за ужу научну област *Методика наставе српског језика и књижевности*. По одлуци декана Факултета, расписан је и у *Службеном гласнику* бр. 59, дана 20. маја 2022. године, објављен конкурс. Комисија има част да у вези с тим поднесе следећи

И з в е ш т а ј

На конкурс се пријавио један кандидат: др **Владимир Вукомановић Растегорац**, доцент за ужу научну област *Методика наставе српског језика и књижевности* на Учитељском факултету у Београду.

Др **Владимир ВУКОМАНОВИЋ РАСТЕГОРАЦ** је уз пријаву приложио биографију, библиографију, диплому о завршеним докторским академским студијама на Филолошком факултету у Београду, библиографију приложених радова, избор радова (фотокопије), одговарајуће потврде и признања (фотокопије).

Владимир Вукомановић Растегорац је рођен 1986. године у Краљеву. Дипломирао је на Филолошком факултету у Београду, на студијској групи Српски језик и књижевност, са просеком 9,63. Испите на докторским студијама положио је са просеком оцена 9,88. Докторирао је 6. јуна 2016. године са темом *Језик и стил поезије за децу предзмајевског периода* пред комисијом: Александар Милановић (ментор), ванредни професор Филолошког факултета у Београду, Зорана Опачић, ванредни професор Учитељског факултета у Београду, и Јелена Јовановић Симић, ванредни професор Филолошког факултета у Београду.

По завршетку основних студија радио је као хонорарни сарадник Другог програма Радио Београда, за који је, осим дневних прилога и повременог уређивања емисија (*Клуб 2, Културни кругови*), писао књижевне приказе и критику (око педесет књижевних приказа и критика савремене књижевне продукције у периоду од фебруара 2010. до априла 2012).

Од марта 2012. године био је сарадник, а од октобра 2013. године Владимир Вукомановић Растегорац је радио као асистент на Учитељском факултету у Београду за ужу научну област *Методика наставе српског језика и књижевности*. У звање доцента изабран је 28. новембра 2017. године. Од октобра 2018/19. године води предмет *Методика развоја говора I*. Такође, две школске године био је ангажован као наставник на предметима *Методика наставе српског језика и књижевности I* и *Методика наставе српског језика и књижевности II* (2018/19, 2019/20. године).

На 57. републичком зимском семинару за наставнике и професоре српског језика и књижевности у организацији Друштва за српски језик и књижевност на Филолошком факултету у Београду одржао је предавање на тему „Жаргон у настави” (јануар 2016. године). Био је гостујући предавач на Педагошком универзитету у Кракову (март 2017. године), у оквиру Erasmus+ програма размене наставника. У мају 2018. године одржао је два гостујућа предавања на Филозофском факултету Свеучилишта у Загребу – „Развој значења и структуре речи – методички аспект” и „Тематизација смрти у српској поезији за децу и младе”. На Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Пироту одржао је гостујуће предавање под насловом „Дете и смрт” у децембру 2019. године.

Заједно са Вишњом Мићић, коаутор је уџбеника за Српски језик за други, трећи и четврти разред основне школе (Вулкан знање, 2019–2021). Нову концепцију уџбеника граматике за млађе разреде основне школе више пута је представљао у оквиру вебинара Вулкан знања, а фебруара 2022. године учествовао је на панел дискусији Менсе Србија *Нови приступи у образовању* (у оквиру Мултиконгреса *Serbian Visions* 2022).

Награде и признања: награда „Владан Недић” Катедре за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета из Београда (2006), награда „Петар Ђукановић” Катедре за српски језик са јужнословенским језицима Филолошког факултета из Београда (2009); Повеља Другог програма Радио Београда „за успешну сарадњу, допринос радио стваралаштву и афирмацију радија културе и уметности” (2013); награда „Андра Гавриловић” (2021) Ресавске библиотеке за најбољу књижевну критику дела насталих после 2000. године. Био је стипендиста Фонда за младе таленте (2009/10) и Фондације за развој научног и уметничког подмлатка (2010/11, 2011/12) Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Објавио је три књиге поезије: *Упорност сећања* (2005), *Кана* (2013) и *(Takk)* (2015), поему за децу *Бајка о Смрти* (2016) и роман *Од* (2018). Приредио је избор из младе српске прозе *Пуцања* (2012) и избор из песама о смрти за децу и младе *Ако ти јаве: умро сам* (2018). Члан је Српског књижевног друштва.

Библиографија доц. др Владимира Вукомановића Растегорца у потпуности задовољава услове за избор у звање ванредног професора. Овде је, сходно природи извештаја за избор у наставничко звање, раздвојена у две потцелине: на радове објављене до претходног избора и на радове објављене после последњег избора.

Списак објављених радова пре избора у звање доцента

I. Монографије

1. Владимир М. Вукомановић Растегорац, *Језик и стил поезије за децу предзмајевског периода* (докторска дисертација), Београд: Филолошки факултет, 2016. (М71)

II. Радови у научним часописима и зборницима

1. Владимир М. Вукомановић, „Фонетски и фонолошки систем говора села Отрока”, у: *Српски језик*, 2012, год. 17, бр. 17, Београд, 613–628. УДК 811.163.41’344, ISSN: 0354-9259. (М24)

2. Владимир Ш. Вукомановић, „Пред пуцања”. У: Вукомановић, Владимир Ш. (прир.), *Пуцања: избор из младе српске прозе*. Београд: Службени гласник, 2012, 189 страна, стр. 7–30. УДК 821.163.41-32(082.2); ISBN 978-86-519-1536-2. (М45)

3. Владимир Вукомановић, „Индоевропска филологија и естетска форма игре”, у: Драган Бошковић, Маја Анђелковић, Милош Ковачевић (ур.), *Савремена проучавања језика и књижевности (Зборник радова са IV скупа младих филолога Србије одржаног 17. марта 2012. на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу)*, 2013, IV/1, Крагујевац, 103–112. УДК 811.1./2.141.165.64; ISBN 978-86-85991-50-9. (М33)

4. Владимир М. Вукомановић, „Поступци експресивне синтаксе у *Сибиру* Владимира Кецмановића”, у: Милош Ковачевић (ур.), *Радови Филозофског факултета*, 2013, 14/1, Пале, 589–606. УДК 811.163.41'367.4, DOI 10.7251/FIN1301589V, ISSN 1512-5858. (М51)

5. Ana M. Petrović, Vladimir M. Vukomanović Rastegorac, „Osnovne sintaksičke odlike Zmajevog i Ćopićevog pesništva za decu – pokušaj poredbenog pristupa”, u: Branko Tošović (ur.), *Ćopićevsko modelovanje realnosti kroz humor i satiru*, 2014, Grac – Banjaluka, 457–476. ISBN 978-999-383-072-6. (M14)

6. Vladimir Vukomanović, „Estetske forme u indoevropskoj filologiji”, in: Aleksandar Urkom (Ed.), *Fiatal Szlavisták Budapesti Nemzetközi konferenciája II (2nd Conference for Young Slavists in Budapest, 19–20. April 2012)*, Budapest, 2014, 244–246. ISBN 978-963-284-498-5 (M33)

7. Владимир Вукомановић Растегорац, „(Не)могућност блискости”, у: *Савремена српска проза (Зборник 30. књижевних сусрета Савремена српска проза, 30. мај – 1. јун и 5–6.новембар 2013)*, Трстеник, 2014, стр. 187–196. ISBN 978-86-83191-56-7. (М33)

8. Владимир Вукомановић Растегорац, „Тик: тело које се мења, говори, умире”, у: *Савремена српска проза (Зборник 31. књижевних сусрета Савремена српска проза, 13–15. новембар 2014)*, Трстеник, 2015, стр. 209–223. ISBN 978-86-83191-59-8. (М33)

9. Владимир Вукомановић Растегорац, „Мелиса или певати наоружан собом”, у: *Летопис Матице српске*, Нови Сад, 2015, год. 191, књ. 496, св. 1/2, 56–78. УДК 821.163.41.09; ISSN 0025-5939. (М52)

10. Владимир Вукомановић Растегорац, „Цртани филм и смрт: могућности интерпретације филма *Сачекај, молим те* Јелизавете Скворцове”, у: *Иновације у настави*, Београд, 4/2015, 102–113. УДК 371.3:791.228:128, DOI 10.5937/inovacije1504102V; ISSN 0352-2334. (М52 = 1,5)

11. Višnja Mićić, Vladimir Vukomanović Rastegorac, „Kako nastaju reči – igroliki pristup tvorbi reči u predškolskoj ustanovi”, u: Emina Kopas-Vukašinović, Biljana Stojanović (ur.), *Savremeno predškolsko obrazovanje i vaspitanje: izazovi i dileme (Zbornik radova sa nacionalnog naučnog skupa sa međunarodnim učešćem, održanog 25. marta 2016. godine na Fakultetu pedagoških nauka Univerziteta u Kragujevcu*), Jagodina, 2016, str. 195–208. УДК 811.163.41’373.611; ISBN 978-86-7604-147-3. (М33)

12. Владимир Вукомановић Растегорац, Вишња Мићић, „Како настају сложенице – методички аспект”, у: *Књижевност и језик*, Београд, 1–2/2016, 113–129. УДК 811.163.41.373.611, ISSN 0454-0689. (М51)

13. Владимир Вукомановић, „Лексика као огледало времена у контексту предзмајевске поезије за децу”, у: *Детињство*, Нови Сад, 1/2017, 69–79. УДК 821.163.41–14.09(091); ISSN 0350-5286. (М53)

III. Приређивање

1. Владимир Ш. Вукомановић (прир.), *Пуцања / избор из младе српске прозе*. Београд: Службени гласник, 2012, 189 страна. УДК 821.163.41-32(082.2);

IV. Рад са међународног научног скупа штампан у изводу

1. Владимир Вукомановић Растегорац, „Образовање о смрти у контексту наставе српског језика и књижевности: зашто и како”, у: Вера Радовић, Душка Михајловић и Ивана Стојков (ур.), *Проблеми и дилеме савремене наставе у теорији и пракси – зборник резимеа*, Београд, 2017, стр. 91. ISBN 978-86-7849-240-2.

Списак објављених радова и научних активности у периоду од избора у звање доцента

I. Монографије

1. Владимир Вукомановић Растегорац, *Увод у методику развоја говора*, Београд: Учитељски факултет, 2021, 331 страна. ISBN: 978-86-7849-302-7 (M42)

II. Радови у научним часописима и зборницима

1. Bojan Marković, Višnja Mićić i Vladimir Vukomanović Rastegorac, „The Concept of Dissimilitude in Teaching Literature: Comparative Analysis of Syllabi for the First Cycle of Education in Croatia and Serbia”, *Croatian Journal of Education*, 19 (Sp. Ed. 2), 2017, 35–48. DOI: 10.15516/cje.v19i0.2625. (M23)

2. Владимир М. Вукомановић Растегорац, „Како је поезија покушала да подучава децу: један могући увод у идеологију текста”, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 65/3, 2017, стр. 961–978. УДК: 821.163.41-93-14.09 / 811.163.41’38 (M24)

3. Владимир Вукомановић Растегорац, „Тумачење поезије за децу као могућност образовања о смрти”, *Иновације у настави*, 30/3, 2017, 82–93. DOI: 10.5937/inovacije1703082V (M51)

4. Vladimir Vukomanović Rastegorac, „Šašava besmrtnost i garava smrt: predstave ljudske smrti u poeziji za decu i mlade Miroslava Antića”, u: Ivana Cvijović Javorina i Drago Roksandić (ur.), *Smrt u opusu Vladana Desnice i u europskoj kulturi: poetički, povijesni i filozofski aspekti*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2018, str. 315–326. DOI: 10.17234/Desnicini_susreti2017.22 (M33)

5. Владимир Вукомановић Растегорац, „Обликовање говора о смрти на почецима српске поезије за децу и младе”, *Welkie tematy kultury w literaturach slowianskich / Slavica Wratislaviensia*, 168, 2019, 217–227. DOI: 10.19195/0137-1150.168.37 (M51)

6. Вишња Мићић и Владимир Вукомановић Растегорац, „Нове програмске тенденције у васпитно-образовном раду: предшколски програм у Републици Србији”, *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis: Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia 11*, 315, 2020, 217–227. DOI: 10.24917/20820909.11.17 (M51)

7. Владимир Вукомановић Растегорац, „Поглед Вука Милатовића на методику развоја говора: контекст, концепт, перспективе”, у: Зорица Цветановић, Валерија Јанићијевић и Вишња Мићић (ур.), Методика и поетика Вука Милатовића, Учитељски факултет, Београд, 2020, 193–203. УДК: 371.3::81’232-053.4 Милатовић В. (M63)

8. Владимир Вукомановић Растегорац, „Метајезичка игра као методички приступ развоју метајезичке функције говора код деце”, *Иновације у настави*, 34/2, 2021, 72–85. DOI: 10.5937/inovacije2102072V (M23)

III. Приређивање

1. Владимир Вукомановић Растегорац (прир.), *Ако ти јаве: умро сам (песме о смрти за децу и младе)*, Београд: Дом културе Студентски град, 2018, 197 страна. ISBN: 978-86-7933-122-9

IV Рад са научног скупа штампан у изводу

1. Вишња Мићић, Владимир Вукомановић Растегорац, „Уџбеник као авантура или нова концепција уџбеника за српски језик у разредној настави”, у: Срђан Душанић и Синиша Лакић, *Бањалучки новембарски сусрети – књига сажетака са програмом рада,* Бања Лука, 2019, стр. 39–40. ISBN 978-99976-38-29-8

V Стручни радови и уџбеници

1. Владимир Вукомановић Растегорац и Вишња Мићић, „Ја, слово... / Први српски буквар са становишта данашњих методичких поставки”, *Призор: часопис за културну историју Јадра,* бр. 16, 2017, стр. 31–41.

2. Владимир Вукомановић Растегорац, „Над црном рупом (белешке о смислу песме ’гап’ у *Црвеној планети* Горана Коруновића”, *Црте и резе 11*, Ресавска библиотека, Свилајнац, 2020, стр. 169–186.

3. Владимир Вукомановић Растегорац и Вишња Мићић, *Латиница*, Вулкан знање, Београд, 2019. ISBN: 978-86-10-02610-8

4. Вишња Мићић и Владимир Вукомановић Растегорац, *Српски језик 2*, Вулкан знање, Београд, 2019. ISBN: 978-86-10-02607-8

5. Владимир Вукомановић Растегорац, Вишња Мићић и Маја Димитријевић, *Српски језик 2: радна свеска уз уџбеник за други разред*, Вулкан знање, Београд, 2019. ISBN: 978-86-10-02609-2

6. Вишња Мићић и Владимир Вукомановић Растегорац, *Граматика 3, српски језик за трећи разред основне школе*, Вулкан знање, Београд, 2020. ISBN: 978-86-10-02944-4

7. Владимир Вукомановић Растегорац и Вишња Мићић, *Радна свеска уз Граматику за трећи разред основне школе*, Вулкан знање, Београд, 2020. ISBN: 978-86-10-03161-4

8. Владимир Вукомановић Растегорац и Вишња Мићић, *Граматика 4. Српски језик за четврти разред основне школе*, Вулкан знање, Београд, 2021. ISBN: 978-86-10-03452-3

9. Вишња Мићић и Владимир Вукомановић Растегорац, *Радна свеска уз Граматику за четврти разред основне школе*, Вулкан знање, Београд, 2021. ISBN: 978-86-10-03453-0

VI Прикази и критике

1. Владимир Вукомановић Растегорац, „Узорно сецирање песничке лексике” (приказ књиге: А. Милановић, *Реч под окриљем поетике: језик српских песника 2*, Народна библиотека „Стефан Првовенчани”, Краљево, 2016), *Књижевна историја*, год. 49, бр. 161, 2017, стр. 355–358. УДК: 821.163.41.09-1:81′38(049.32)

2. Владимир Вукомановић Растегорац, „(Ауто)портрет гласа “ (приказ књиге: Ј. Панић Мараш, *Певање и приповедање: путеви модернизма у српској књижевности за децу*, Учитељски факултет, Београд, 2019), *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, год. 68, бр. 1, 2020, стр. 399–403. УДК: 821.163.41.09-93”19/20” / 82.02MODERNIZAM

3. Владимир Вукомановић Растегорац, „Стилске одлике *грозоте и веселе ведрине*” (приказ књиге: С. М. Миловановић, *Текстеме као стилске доминанте у песништву Новице Тадића*, Андрићев институт, Андрићград, 2020), *Филолошке студије*, год. 19, бр. 2, 2021, стр. 249–253. УДК: 821.163.41.09TadićN.(049.3)

4. Владимир Вукомановић Растегорац, Приказ књиге Казуа Ишигура *Клара и сунце*, Културни центар, РТС 2, https://youtu.be/6Byvf8Fy-EQ?list=PLxbMnBfiy6iEZJJmF3q0f_m41Q46Ru_jc&t=2494

5. Владимир Вукомановић Растегорац, Приказ књиге Игора Сахновског *Слобода у крви*, Културни центар, РТС 2, https://youtu.be/UYG93w0JW-4?list=PLxbMnBfiy6iEZJJmF3q0f_m41Q46Ru_jc&t=1931

6. Владимир Вукомановић Растегорац, Приказ младе песничке сцене, Културни центар, РТС 2, https://youtu.be/P9zvxIKuzUI?list=PLxbMnBfiy6iEZJJmF3q0f_m41Q46Ru_jc&t=1882

7. Владимир Вукомановић Растегорац, Приказ књиге Орхана Памука *Ноћи куге,* Културни центар, РТС 2, https://youtu.be/XvJpmrBYDKk?list=PLxbMnBfiy6iEZJJmF3q0f_m41Q46Ru_jc&t=1928

8. Владимир Вукомановић Растегорац, Приказ антологије савременог српског песништва Стевана Брадића *Логичне побуне*, Културни центар, РТС 2, https://youtu.be/OCHWINowFVk?t=2015

Владимир Вукомановић Растегорац аутор је једног универзитетског уџбеника, радова у часописима и зборницима међународног и националног значаја, као и већег броја основношколских уџбеника. Сви његови радови писани су јасно, уз прецизну употребу научне терминологије. Истраживања кандидата Вукомановића Растегорца баве се темељним питањима методике развоја говора у савременом контексту, методичком осмишљавању особености српског језика у раду са децом, као и методичким приступом теми смрти у књижевности за децу и младе, док његови уџбеници за основну школу доносе једну умногоме нову концепцију наставе граматике.

Монографија *Увод у методику развоја говора* има 331 страницу и састоји се од осам централних поглавља: I. Основе методике развоја говора, II. Невербална комуникација, III. Развој артикулације, IV. Усвајање и развој значења речи, V. Разумевање и грађење реченице, VI. Учешће у разговору и приповедање, VII. Рана писменост, VIII. Разумевање и тумачење текста. Поред ових, основних целина ту су и Захвалност, Библиографија и Индекс имена и појмова.

Поглавље „Основе методике развоја говора” појмовно одређује методику развоја говора као интердисциплинарну науку, а сходно томе расветљава однос са предметном дисциплином, као и проблеме постојеће терминологије и методологије. Друго поглавље дефинише функције невербалне комуникације, њен однос са вербалном комуникацијом, врсте невербалних знакова и могуће увиде у развој невербалне комуникације. Потом аутор, у наредном поглављу, даје приказ развоја артикулације код деце, функционализује питање фонолошке свести и додатно осмишљава процесе који подстичу децу да превазилађу проблеме у артикулацији гласова. Поглавље „Усвајање и развој значења речи” полази од основних појмова лексикологије и креће се ка психолингвистичким појмовима неопходним за разумевање развоја значења речи, те питањима природе (дечје) речи у развојном луку. Стављајући у фокус истраживања методичко питање формирања реченице као јединице говора, поглавље „Разумевање и грађење реченице” указује на значај познавања структуре реченице и путева њеног усвајања на предшколском узрасту, те се васпитач, читајући ове редове, упознаје са условима разумевања реченице, функцијама синтаксичке свести, фазама у грађењу реченице код деце, као и типичним развојним грешкама у формирању реченице. Потом аутор расветљава основне појмове у проучавању комуникације – у поглављу „Учешће у разговору и приповедање”. Нагласак ставља на карактеристике комуникације чији је учесник дете – на дечју говорну продукцију – како у дијалогу, тако и у монолошким исказима. Поглавље „Рана писменост” бави се питањима претчиталачких способности, чији развој треба подстицати код деце, док се у поглављу „Разумевање и тумачење

текста” најпре дефинишу сам појам текста, његове одлике и функције, а затим и медиј којим се преноси, да би се потом прешло на разматрања о функцији и начинима на које различити медији преносе значење (смисао).

Као што се може видети, композиција *Увода у методику развоја говора* обликована је и организована по одређеним проблемима и/или аспектима који се у њој излажу. Тежња аутора ка систематичности и концепцијској доследности у начину презентовања грађе уродила је плодом, о чему сведочи јасно профилисана структура појединачних делова и рукописа у целини. Уџбеник на студиозан и систематичан начин будуће васпитаче и практичаре у предшколским установама упознаје са основним појмовима развојне психолингвистике, књижевности и методике развоја говора неопходним за подстицање говорне активности деце предшколског узраста. У књизи су тако на једном месту сабрана основна знања о развоју говора детета, о развоју ране писмености, о врстама текста и књижевним појмовима који се подразумевају као предуслов професионалног подстицања развоја деце у тим доменима.

Нарочито треба нагласити да се *говор* у овој књизи доживљава у најширем смислу: као говорење, и писање, и језик, и књижевност, и комуникација, и култура. Маштовит приступ хетерогеним подацима, добро одабрани примери и њихове креативне анализе показују пажњу са којом је аутор из мноштва потенцијалних илустрација одабирао оне најбоље и најрепрезентативније. А управо захваљујући обиљу примера, искуствених и књижевних, текст је рецепцијски лако проходан, убедљив и занимљив. Осим тога, уџбеник је мултимедијалан, јер садржи фотографије дечјих радова, попис корисних апликација, а упућује и на избор одговарајућих аудио-снимака (који се могу репродуковати активирањем QR кода). Тонски записи који прате овај уџбеник на најбољи начин допуњавају писани текст и са њим чине складну и неопходну целину.

Ваља рећи и то да је уџбеник произашао из вишегодишњег рада аутора на предмету *Методика развоја говора*, да се у значајној мери ослања на садржај његових предавања и да одражава ауторово искуство у овом пољу. Текст рачуна на читалачку радозналост, те имплицитно васпитава истраживачки дух будућих васпитача или, другим речима, тражи сарадњу. Аутор читаоца укључује у својеврсни дијалог, мотивишући га проблематизацијама општеприхваћених ставова, које претвара у подстицајну истраживачку запитаност, чиме показује озбиљност и продубљеност приступа. Чињеница да се поглавља одређују као предавања, уз латентно присутну, а повремено и експлицитну дијалогичност, упућује на пројектовану намену овог рукописа – то је будући уџбеник за студенте васпитачког смера учитељских факултета, приручник за васпитаче/васпитачице у вртићима и предшколским установама.

Врло сложена материја изложена је на научно заснован начин и поткрепљена валидним референцама, при чему је стил излагања пријемчив, једноставан и примерен сврси. Библиографија, као и индекс имена и појмова показују ауторову упућеност у најновије домаће и иностране научне токове, али и моћ да, примењујући јасне критеријуме, издвоји најзначајније референце и уклопи их у складну целину. У списку литературе и извора нашао се веома обиман попис белетристичких и научних радова и књига, а посебно је похвално што су се у попису коришћене литературе нашле књиге изузетно угледних иностраних истраживача и теоретичара. Уз све то, иако је упознат са најмодернијим методичким токовима, Вукомановић Растегорац не запоставља ни традицију у којој је формиран и зато се са пуно разлога позива на директне претходнике. Тако се аутор ослања на хрестоматију коју је нешто више од деценију

раније за студенте приредио др Вук Милатовић. Обрадивши у свом уџбенику три области које претходни не узима у обзир – културу изражавања, рану писменост и књижевност, колега Вукомановић Растегорац проширује простор основних знања која студенти стичу у оквиру предмета *Методика развоја говора*.

Због свега тога, може се рећи да је *Увод у методику развоја говора* узорна и репрезентативна, модерно конципирана монографија, којом се поставља важан темељ и успостављају јасне смернице даљег заснивања методике развоја говора, као и релевантан уџбеник за студенте и васпитаче.

Уз поменути уџбеник, кандидат је приложио својих девет научних радова, који ће бити представљени у наставку овог Извештаја.

Три приложена рада Владимира Вукомановића Растегорца усредсређују се на фундаментална и актуална питања савремене методике развоја говора: од модернизовања саме науке, преко критичког односа према новим основама програма до дубљег промишљања концепта различитости и његовог присуства у књижевним текстовима за млађе разреде основне школе.

У тексту „Поглед Вука Милатовића на методику развоја говора: контекст, концепт, перспективе" аутор најпре скицира контекст настајања зборника радова посвећених методици развоја говора који је приредио професор Вук Милатовић, као и контекст настајања његових ауторских текстова који припадају овој области. Потом се у краткој анализи показује на који начин Милатовић постулира основе савремене методике развоја говора као аутономне и интердисциплинарне науке. У завршном делу текста се оцртавају могуће перспективе ове научне дисциплине, засноване на милатовићевским темељима. Аутор закључује како у првом кораку ваља прецизно и систематично показати докле се стигло у вези са трима аспектима који дефинишу сваку науку: предмет проучавања, терминологија и методологија. Други корак подразумевао би извођење методичких импликација из лингвистичке и психолингвистичке грађе, а трећи реализацију у конкретном васпитно-образовном контексту. У овом погледу, Вукомановић Растегорац посебно наглашава то да су околности у којима дете развија језичке способности дефинисане породичним и васпитно-образовним контекстом.

Текст „Нове програмске тенденције у васпитно-образовном раду: предшколски програм у Републици Србији" писан је у коауторству са Вишњом Мићић и он посебно разматра два аспекта нових основа програма – његове теоријске темеље и пројектни приступ учењу у предшколској установи. У погледу теоријских основа, поједина места се афирмативно оцењују: заснованост на модерним поставкама, акцентовање вредности игре као форме активности у којој дете спознаје свет и себе, уважавање дечјег погледа на свет. Насупрот томе, указује се на недоречености и потенцијално контрадикторна места у њему: на недостатак снажније рефлексије о дометима постструктуралистички заснованог полазишта, као и друштвено-политичким условљеностима које доводе до његовог избора, на свођење детета на једну доминантну димензију и апсолутизовање једног концепта детета, као и на упрошћена бинарна супротстављања у погледу терминологије. Пројектном приступу се у тексту приписују бројне предности: учење кроз истраживање и(ли) игру, решавање проблема, искуствено и ситуационо учење, усмереност ка еманципацији и демократским вредностима, као и холистички приступ детету итд. С друге стране, указује се на то да померање фокуса са експертски вођене бриге о развојним аспектима дечје личности не би ваљало тумачити као одустајање од

таквог концепта, већ његово сагледавање у светлу декомпозиције и ко-конструкције знања унутар процеса који укључује више учесника и активира потенцијале заједнице. Овде ваља истаћи да читав текст одликује уравнотежена критичка дистанца према предмету анализе, која истиче и врлине нових основа, али и потенцијалних опасности у њиховој примени.

У коауторском раду са Бојаном Марковићем и Вишњом Мићић „Концепт различитости у настави књижевности – компаративна анализа програма за први циклус наставе у Хрватској и Србији" (објављен под називом „The Concet od Dissimilitude in Teaching Literature: Comparative Analysis of Syllabi for the First Cycle od Education in Croatia and Serbia") разматра се присутност концепта различитости, који аутори на почетку рада прецизно дефинишу, у избору књижевних текстова за децу које прописују наставни програми у Србији и Хрватској. Компаративна анализа полази од пописа текстова за први циклус школовања у оба програма и уочавања концепта различитости у самим програмским концепцијама, али и садржајима, путем анализе присуства најшире схваћене теме различитости у тим текстовима. Упркос томе што се у раду износе резултати анализа програма који су концепцијски сасвим различити, аутори закључују да се разлика у највећој мери може приписати природи прописаних дела у Србији и Хрватској с обзиром на поље тематизације, а не само програмској и концепцијској образовној политици важећих програма. У односу на концепт различитости у делима оба програма разматра се низ проблема који прате феномен разлике, где аутори указују на осетљиву и интерпретативно захтевну анализу вишезначних књижевних текстова намењених ученицима.

У двама радовима кандидат се представља комисији кроз своје познавање језичких и стилистичких тема, као и њихово (методичко) упошљавање и обликовање у васпитно-образовном контексту.

Наиме, у раду „Метајезичка игра као методички приступ развоју метајезичке фукције говора код деце" Владимир Вукомановић Растегорац наставља ону линију свог научног ангажмана која се тиче промишљања и обликовања језичке грађе у васпитно-образовном контексту. Полазећи од студија које су недвосмислено указале на везе раног развоја метајезичке свести с каснијим успехом деце приликом усвајања писмености, као и с њиховом интеграцијом у друштво, аутор покушава да темељније сагледа многострукост аспеката метајезичке свести у контексту методике развоја говора. У свом тексту он пред себе поставља два циља: да пружи систематичан преглед захтева којима се може испитивати и подстицати метајезичка свест код деце и да представи модел укрштања метајезичких задатака с традиционалним формама игре, како би се рад на развоју метајезичке свести у предшколској установи реализовао на адекватан начин, уз уважавање когнитивних и социоемоционалних карактеристика детета – кроз метајезичке игре. У тексту су најпре пописани и на једно место сабрани различити нивои и аспекти метајезичке свести, као и начини њиховог испитивања и детектовања, изложена је релевантна и на јасним критеријумима заснована класификација језичких игара, а потом су дати примери конкретних игара којима се може унапређивати фонолошка, лексичка, синтаксичка и прагматичка свест код предшколске деце, па овај рад има нарочит значај за рад свих оних који се баве подстицањем говора код деце.

Ако се претходни текст може видети као наставак језичких методичких истраживања кандидата, рад „Како је поезија покушала да подучава децу: један могући увод у

идеологију текста" наставак је његовог бављења предзмајевском поезијом за децу, којом се опсежније бавио у свом докторском раду, са нагласком на споне које постоје између стилског обликовања песме и њених идеолошких порука. На том фону, аутор показује један од могућих начина ревитализације предзмајевске поезије за децу у образовном контексту. Наизглед парадоксално, простор за ревитализацију се налази у ономе што се предзмајевској поезији најчешће приписује као мана – експлицитно исказана дидактичност. Идеолошки садржај се, према речима аутора, преноси стилски неутралним и стилски релевантним средствима. Међу стилски неутрална средства аутор убраја императивне ликове глагола, модалне глаголе *морати* и *требати,* намерне, узрочне и условне реченице, као и неодређеноличне реченице. Стилизација учествује у оформљењу идеолошке димензије текста кроз одређене стилске операције и упошљавање појединих начела стилизације. Међу њима су посебно издвојени употреба шпационираних слова, великог слова и интерогација, коришћење контраста и цитата као видова стилске комплетизације, алегорија, метафора и конструктивно упошљавање одређених наративних принципа (дијалог и тачка гледишта), као и стилска антиципација и стилска контекстуализација. Овај научни рад упућује на то да препознавање поменутих средстава има далекосежни значај: ако би се тумачење ових песама реализовало у оквиру наставног процеса, оно би, између осталог, омогућило рано освешћење идеолошких аспеката написаног и истовремено буђење критичког односа према њему. Предзмајевска поезија се види као идеална за таква проматрања, која би затим могла да неизоставно утичу на развијање различитих компетенција ученика, везаних за аргументовање, поткрепљивање ставова и слично.

Полазећи од чињенице да одрасли с децом нерадо разговарају о смрти, најчешће то оправдавајући сложеношћу овог феномена и појавама које га прате, а да психолошке студије показују како деца о смрти почињу да размишљају већ у предшколском периоду, те да указују на негативне последице избегавања разговора о овој теми, у делу приложених радова Владимир Вукомановић Растегорац наставио је током претходног изборног периода своја истраживања у подручју тематизације смрти у српској поезији за децу и младе.

У раду „Обликовање говора о смрти на почецима српске поезије за децу и младе" то се кандидатово интересовање укршта са интересовањем за предзмајевску поезију за децу и младе. Аутор у раду констатује да се смрт у Сундечићевим и Рајковићевим стиховима претежно тематизује у моралистичком, а знатно мање у емпатијском маниру. Моралистички поглед на њу код Сундечића је умногоме дефинисан хришћанским оквирима, што се донекле може видети и као последица историјског тренутка у којем су ове песме настале. Ђорђе Рајковић се доста разликује од свог савременика у приступу теми смрти: у његовим стиховима је доминантан сатирични хумор, а овај аутор посвећује више пажње и емпатијском говору о смрти. На крају, аутор закључује да су поменута два песника са средине деветнаестог века поставила основе у певању о смрти намењеном деци. Из упоређења начина на који су је тематизовали, очевидно је, међутим, да се једном постављена основа даље развијала и обогаћивала.

У другом свом раду, аутор истражује како се феномен смрти обликује у поезији за децу и младе Мирослава Антића. Акценат је на представама људске смрти у *Шашавој књизи* и *Гаравом сокаку*, а кандидат посебно анализира следеће аспекте: позицију и идентитет лирског субјекта, осећајност која прати говор о смрти, представе гробљанског простора, представе умрлог тела и постхумног трајања, осмишљење смрти, као и језичко-стилски аспект обликовања говора о смрти. Антићево певање о смрти у двема

збиркама за децу и младе, које су изашле годину за годином доносе два умногоме „некомпатибилна” погледа на смрт. Први је плод екстатичног искуства контемплације која баштини веру у тело саткано од светлости, која гробље дефинише као место лажи, инсистирајући притом на животном оптимизму и интензитету проживљеног кроз ефектне сентенце и парадоксе; други поглед је резултат голе егзистенције маргинализованог човека, који се не либи да о лешу говори натуралистички, који гробље види као простор наде и платно за пројекцију жеља онога ко о гробљу говори – то је, између осталог, поглед који акцентује широк распон осећања у вези са смрћу, а њу саму понекад представља као могућност бега из тегобног трајања на овоме свету. Из свега наведеног може се закључити да тако комплексна, уметнички снажна и аутентична поезија за децу и младе која тематизује смрт заслужује да буде високо вреднована.

Ауторово темељно бављење темом смрти у опусима појединачних аутора довело га је до покушаја синтетичког сагледавања ове теме у васпитно-образовном контексту. У тексту „Тумачење поезије за децу као могућност образовања о смрти” први део рада указује на потребу за образовањем о смрти у раном школовању – за то се дају аргументи са психолошког, социоисторијског и библиотерапијског аспекта. Потом, аутор указује на аспекте разговора који се на часу могу укључити у интерпретацију књижевног текста који тематизује смрт: емоционалност која прати тематизацију смрти, присуство или одсуство посмртног трајања, начин посмртног трајања, осмишљење смрти; социоисторијски и идеолошки контекст у којем песма настаје, фигура умирућег као средство идеологије, идеолошка порука у вези са смрћу; умирући субјект чија се смрт тематизује, позиција и идентитет лирског субјекта, узрок смрти, модус репрезентације смрти, стилски механизми репрезентације умирања и смрти (стилске фигуре и тропи, присуство дијалошке форме и слично), версификацијски елементи, интертекстуални и интермедијални дијалог. Посебну вредност доноси део текста који указује на могуће ступњеве у анализи представе (о) смрти, у којој се полази од доживљаја песме, креће преко садржинских аспеката песме и стиже до анализе њених формалних елемената. Разговор о смрти, по уверењу аутора, не може се почети in medias res, па он предлаже више начина да се у тај разговор уђе и да се из њега спонтано изађе: асоцијације на помен смрти, сусрет са смрћу у свакодневном животу, осећања која се најчешће повезују са смрћу итд. На крају, аутор скреће пажњу на неколико вредности које овако замишљено образовање о смрти призива: на уважавање различитости и развој емпатије код деце, с једне стране, као и на могућност интегралног и холистичког приступа овој теми, који, истина, полази од књижевног текста, али не занемарује ни различите репрезентације смрти у музичкој уметности и визуелним уметностима, као ни разумевање животних циклуса који укључују смрт, а са којима се дете сусреће у настави *СОН*, у верској настави и предметима у којима се упознају народна традиција и култура.

На крају, ваља напоменути како је највећи део кандидатових истраживања у погледу тематизације смрти у поезији за децу и младе уграђен у избор *Ако то јаве: умро сам*, у којем се ова тема изнова и још детаљније обрађује са више аспеката. У нашој средини то је први подухват ове врсте, који кроз обиман предговор и релевантан избор песника пружа јасан поглед на еволуцију у приступу теми смрти унутар српске поезије за децу од средине деветнаестог до почетка двадесет и првог века. Тај је преглед, чини се, довео до тога да кандидат осмисли, а потом на основним студијама и предложи изборни предмет *Методички приступ теми смрти у поезији за децу и младе*, који се

бави овом сложеном темом и који је намењен студентима оба смера (васпитачког и учитељског).

У конкурсној документацији кандидат је приложио и неколико приказа и критика. О њима је у оквирима овог извештаја довољно рећи да се из њих могу ишчитати интересовања за питања језика и стила савремене српске поезије, за књижевност за децу и младе, као и за савремену књижевну продукцију – песничку и прозну, домаћу и страну. Такође, приметно је да прикази и критике увек поседују јасно изнесен и нијансиран суд о приказиваном делу, уз присуство критичке дистанце и ваљане аргументације.

У приложеним текстовима уочавају се разноврсност тема којима се кандидат претходних година бавио, као и оригиналност и иновативност у приступу одабраним проблемима: од темељних питања методике у савременом образовном контексту, преко језичких и стилских проучавања до тумачења књижевног дела, његове текстове неизоставно одликују занимљива и особена методичка перспектива, коју прате ванредна разложност у излагању и аргументовању ставова и закључака.

Оригинално стручно остварење

Владимир Вукомановић Растегорац је заједно са Вишњом Мићић аутор четири основношколска уџбеника и три радне свеске за наставу српског језика у првом циклусу школовања.

Комисији је кандидат предао на увид уџбеник *Граматика 4, српски језик за четврти разред основне школе* и *Радну свеску уз Граматику за четврти разред основне школе*, који су настали у коауторству са Вишњом Мићић (радна свеска и са коаутором Мајом Димитријевић). Овим оригиналним стручним остварењем аутори су превазишли многе недостатке постојеће уџбеничке литературе намењене настави српског језика – изоловану обраду језичких појава и навођење примера изван комуникативног контекста, а без довољног уважавања дечјег језичког искуства. Одабран језички материјал, заснован на захтевима Програма за четврти разред, уградили су у низ прича написаних у дијалошкој форми, које чине смисаону целину.

У једном од уџбеника, који је намењен ученицима четвртог разреда, радња приче почиње у пећини у којој су јунаци – Ива, Адам, Вукан и читалац – окончали претходну авантуру, у уџбенику за трећи разред. Тај наставак започиње задацима у којима се од ученика тражи да повезује информације исказане различитим типовима текста (линеарни, нелинеарни). Њиховим тумачењем се уједно обнавља градиво претходног разреда. Даље кретање јунака од манастира Манасије до Музеја Николе Тесле и посете САНУ имаће првенствено за циљ да се створи одговарајући контекст за увођење сложених синтаксичких појмова и њихових међусобних односа, али и сама потреба за анализом реченице. Међутим, у другом плану та имплицитна веза са историјским памћењем, важним тачкама српске културе и науке, отвара могућност проширивања интересовања ученика и ствара потенцијал за пројектно учење. Одабрани реченични примери осмишљени су тако да чине део разговора међу јунацима, а истовремено садрже типичне примере реченичних чланова. Крај приче доноси систематизацију наученог. Притом, завршетак остаје отворен и најављује да ће се у старијим разредима стечено знање допунити и продубити.

Поједине илустрације овог уџбеника представљају наставно средство за разумевање градива. Посебно место у том погледу заузима нпр. трансформатор Максе Синтаксе, који сликовито представља реченичне чланове. Како би се језичке појаве визуелно истакле, оне се у сваком примеру и налогу, било у уџбенику, било у радној свесци, увек означавају истом бојом. Сваки реченични члан има своју специфичну боју и на тај начин се разликује од примера других реченичних чланова. Бојама су у радној свесци истакнута и два нивоа у инструкцијама задатака за вежбање. Обојени део сваке инструкције представља њен мотивациони ниво. Њиме се ствара смисаона копча с причом из које задатак проистиче, а ученику се предочава разлог за његов напор, који је цео у функцији учешћа у причи, а не у служби граматике ради граматике. Другим речима, обојени део инструкције ученику даје одговор на питање „Зашто радим овај задатак?" Необојени део инструкције представља њен основни ниво, јасан налог шта ученик треба да уради, тј. одговара на питање шта тачно треба да урадим у овом задатку.

Посебну вредност овог уџбеничког комплета представљају задаци осмишљени по моделу друштвених игара, кроз које се на занимљив начин сазнају и увежбавају граматички садржаји. Јединице које се обрађују интуитивно, те се у уџбеничкој интерпретацији не дефинишу, обрађене су у радној свесци и приказују се аналошки, кроз примере. Писан у дослуху са савременом књижевношћу за децу и уз уважавање дечјег сензибилитета, овај уџбенички текст позива на повезивање са личним искуствима и афинитетима, домаштавање и дописивање.

Педагошки рад

Владимир Вукомановић Растегорац има 10 година радног искуства у раду са студентима. Као доцент изводио је и изводи наставу на основним и мастер студијама. Осмислио је и развио програме за два изборна предмета на основним академским студијама: *Лексичке вежбе и игре у васпитно-образовном раду*, предмет посвећен студентима васпитачког смера, и *Методички приступ теми смрти у поезији за децу и младе*, предмет посвећен студентима оба смера – и васпитачког, и учитељског. Такође, заједно са колегиницом проф. др Вишњом Мићић осмислио је и развио програм изборног предмета *Савремени токови у методици развоја говора* на мастер студијама.

Оцене студената за наставни рад Владимира Вукомановића Растегорца су високе. На анкети о педагошком раду наставника за школску 2019/20. годину оцењен је на следећи начин, по предметима: *Методика развоја говора I* – предавања 4,91, вежбе 4,91; *Лексичке вежбе и игре у васпитно-образовном раду* – предавања 4,94; *Методика наставе српског језика и књижевности II* – предавања 4,97, вежбе 4,14. Више пута је проглашен за најбољег асистента/наставника методичара од стране апсолвената Учитељског факултета (школске 2014/15, 2017/18, 2020/21 године).

Резултати у развоју научног подмлатка

У развоју наставно-научног подмлатка на Учитељском факултету Универзитета у Београду Владимир Вукомановић Растегорац је дао свој допринос као члан комисија за

избор сарадника за ужу научну област *Методика наставе српског језика и књижевности*:
1. члан комисије за избор сарадника у звању сарадника у настави 2018. године (изабрани сарадник је Ђорђе Јанковић);
2. члан комисије за избор сарадника у звању асистента 2018. (изабрани асистент је Ђорђе Јанковић);
3. члан комисије за избор сарадника у звању сарадника у настави 2019. и 2020. године (изабрани сарадник је Лола Стојановић).

Стручно-професионални допринос

Владимир Вукомановић Растегорац ангажован је у уређивању научних часописа, био је активан у организацији научних скупова, а у његовој биографији су изложени и подаци који потврђују његово менторство у изради мастер радова. Такође, био је члан комисија за одбрану дипломских и мастер радова.

Владимир Вукомановић Растегорац рецензент је научних часописа *Иновације у настави* (Учитељски факултет Универзитета у Београду) и *Наша школа* (Друштво педагога Републике Српске). Коуредник је тематског броја часописа (са Валентином Хамовић и Вишњом Мићић) *Изазови одрастања и настава српског језика и књижевности*, *Иновације у настави* 3/2017 (М51), ISSN 0352-2334 (штампано издање), ISSN 2335-0806 (онлајн). Извршни је уредник часописа *Иновације у настави* од јануара 2020. године.

Учествовао је у раду организационог одбора међународног научног скупа *Проблеми и дилеме савремене наставе у теорији и пракси* (мај 2017. године, организатор Учитељски факултет у Београду); био је члан програмског одбора међународног научног скупа *Савремени приступи у професионалном развоју и раду васпитача и учитеља* (мај 2018. године, организатор Учитељски факултет у Београду); такође, био је члан организационог одбора научног скупа *Методика и поетика Вука Милатовића* (јул 2019. године, организатор *Катедра за српски језик, књижевност и методику наставе српског језика и књижевности* Учитељског факултета у Београду).

Такође, Владимир Вукомановић Растегорац учествовао је у комисијама за одбрану мастер и дипломских радова, и то као:
1. Председник комисије за одбрану мастер рада Бојане Станковић, *Критеријуми за усложњавање примера приликом израде сликоприче*, Учитељски факултет у Београду, 30. 9. 2021.
2. Председник комисије за одбрану мастер рада Марине Костур, *Пинокио кроз текст, сликовницу и цртани филм у пројектном контексту*, Учитељски факултет у Београду, 30. 9. 2021.
3. Члан комисије за одбрану дипломског рада Марије Милић Милошевић, *Евиденција говорних проблема деце у васпитно-образовном раду*, Учитељски факултет у Београду, 10. 12. 2019.
4. Члан комисије за одбрану мастер рада Теодоре Пантазис, *Дидактичко-методичка средства у настави почетног читања и писања*, Учитељски факултет у Београду, 17. 7. 2020.
5. Члан комисије за одбрану мастер рада Наташе Шујдовић, *Групни облик рада у настави српског језика*, Учитељски факултет у Београду, 2. 9. 2020.

6. Члан комисије за одбрану мастер рада Јелене Радомировић, *Обрада именица у другом разреду основне школе*, Учитељски факултет у Београду, 2. 9. 2020.
7. Члан комисије за одбрану мастер рада Маје Пралице, *Присуство и одсуство родних стереотипа у роману* Аврам, Богдан воду газе *и* Принц од папира *Владиславе Војновић,* Учитељски факултет у Београду, 25. 9. 2020.
8. Члан комисије за одбрану дипломског рада Мирјане Мартиновић, *Језичке вежбе и игре у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста*, Учитељски факултет у Београду, 28. 9. 2020.
9. Члан комисије за одбрану мастер рада Тамаре Морине, *Математичке компетенције кад предуслов за извођење претчиталачких вежби у раду са децом предшколског узраста*, Учитељски факултет у Београду, 30. 9. 2020.
10. Члан комисије за одбрану мастер рада Милана Дабовића, *Смрт и њена вишеличја,* Учитељски факултет у Београду, 21. 6. 2021.
11. Члан комисије за одбрану мастер рада Александре Филиповић, *Поетски одговор на бајку „Ружно паче"*, Учитељски факултет у Београду, 30. 9. 2021.
12. Члан комисије за одбрану мастер рада Јелене Момчиловић, *Читање са испитивањем хоризонта очекивања*, Учитељски факултет у Београду, 14. 10. 2021.

Ментор у изради мастер радова студената Учитељског факултета у Београду Владимир Вукомановић Растегорац био је пет пута:
1. Јована Милашиновић, *Присуство теме/мотива смрти у предшколском васпитању,* Учитељски факултет у Београду, 25. 9. 2019.
2. Тамара Шегрт, *Структура наративног исказа код деце предшколског узраста,* Учитељски факултет у Београду, 25. 9. 2019.
3. Николина Којевић, *Дечји наративи на основу различитих медија – упоредни приступ,* Учитељски факултет у Београду, 28. 9. 2021.
4. Нина Јоксимовић, *Утицај морфолошких и семантичких одлика речи на дефинисање њиховог значења*, Учитељски факултет у Београду, 28. 9. 2021.
5. Кристина Шике, *Цртани филм као посредник између развоја говора и физичког васпитања,* 29. 9. 2021.

Допринос академској и широј заједници

Владимир Вукомановић Растегорац је члан Савета и Колегијума методичара Учитељског факултета Универзитета у Београду. Више пута је био председник комисије за полагање стручних испита васпитача за рад у предшколској установи.

Учествовао је у активностима популаризације науке о књижевности кроз вођење трибина о књижевности за децу и младе на Сајму књига (октобар 2018. и 2019. године), а у популаризацији књижевности кроз писање књижевне критике за емисију *Културни центар* Радио-телевизије Србије.

Добитник је награде Андра Гавриловић (2021) за најбољу књижевну критику дела насталих после 2000. године, коју додељује Ресавска библиотека из Свилајнца, за текст „Над црном рупом (белешке о смислу песме 'гап' у *Црвеној планети* Горана Коруновића" (текст објављен у зборнику радова *Црте и резе 11*, Ресавска библиотека, Свилајнац, 2020, стр. 169–186).

Сарадња са другим високошколским установама

Владимир Вукомановић Растегорац је члан професионалног удружења писаца – Српског књижевног друштва.

Одржао је гостујућа предавања „Развој структуре и значења речи (методички аспект)" и „Тематизација смрти у српској поезији за децу и младе", Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, 17. 5. 2018. године. Такође, опдржао је и гостујуће предавање на Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Пироту на тему „Дете и смрт", 12. 12. 2019. године.

Закључно мишљење о квалитету кандидата и испуњености услова за избор у звање

Радећи на Учитељском факултету у Београду Владимир Вукомановић Растегорац постао је веома добар сарадник, а затим и наставник, са смислом да теоријске и практичне вредности методике наставе српског језика и књижевности и методике развоја говора приближи младим људима на одговарајући начин – кроз предавања и вежбе на Учитељском факултету, менторску подршку у писању завршних радова, али и кроз гостујућа предавања одржана у земљи и иностранству.

У свом научном раду Владимир Вукомановић Растегорац истакао се као аутор модерно конципираног и по много чему иновативног универзитетског уџбеника, а њему ваља придодати научне текстове у којима суверено влада разноврсном и захтевном методичком проблематиком. Учествовао је у програмским и организационим одборима научних скупова, а посебно је похвалан његов ангажман у часопису *Иновације у настави*, чији је извршни уредник од јануара 2020. године.

Кад је реч о наставном деловању кандидата, нарочито ваља истаћи да је Владимир Вукомановић Растегорац показао храброст да зађе у интердисциплинарне просторе који су мање истражени, попут подручја методичког осмишљења приступа текстовима за децу и младе који тематизују тако сложен феномен као што је смрт. Високо је оцењиван у студентским анкетама за свој стручни и педагошки рад. Био је ментор на мастер радовима на Учитељском факултету у Београду, члан комисија за одбрану дипломских и мастер радова, као и члан комисија за избор у сарадничка звања на Учитељском факултету у Београду. Овде се може додати и да је кандидат свој допринос Учитељском факултету дао и кроз деловање у Савету Учитељског факултета и Колегијуму методичара, чији је члан.

Осим наведеног, вреди нагласити да кандидат не ограничава свој рад на академско поље: он је, наиме, коаутор уџбеника граматике за основну школу који на нов начин приступају граматичким садржајима, а уз то је награђивани књижевни критичар, приређивач двеју антологија које прате обимни предговори, популаризатор науке о књижевности активан у медијској сфери, књижевни стваралац и члан угледног Српског књижевног друштва.

Предлог комисије

На основу изнесених података о наставничком и научном раду, као и другим видовима учешћа у академској заједници, и увида који из њих произилазе, комисија има част и задовољство да Изборном већу и декану Учитељског факултета у Београду једногласно предложи да доц. др Владимира Вукомановића Растегорца предложе Универзитету у Београду – Већу научних области друштвено-хуманистичких наука за избор у звање ванредног професора за ужу научну област *Методика наставе српског језика и књижевности* на Учитељском факултету у Београду.

У Београду,
28. јун 2022. године

Чланови комисије

_____

1. Проф. др **Александар Милановић,**
редовни професор Филолошког факултета у Београду,
председник

_____

2. Проф. др **Снежана Божић**,
ванредни професор Филозофског факултета у Нишу,
члан

_____

3. Проф. др **Вишња Мићић**,
ванредни професор Учитељског факултета у Београду,
члан